

Uporedo sa četvero-stepenom metodom, čija je primena u srednjim stručnim školama na Kosovu, u vidnom porastu, ovde će se prezentirati još jedna druga metoda praktične nastave - **M e t o d a o b r a d e**. Zadnjih godina u mnogim državama Zapadne Evrope, primena ove metode zabeležila je jedan intenzivan porast.

Metoda obrade praktičnog vežbanja deli se na sledeće stepene:

1. Faza pripreme
2. Faza obrade
3. Faza kontrole
4. Faza vežbanja

Hospitivanje i razgovori obavljani sa nastavnicima u mnogo radionica, pokazuju da mnogi nastavnici na unapredjenim nivoima školovanja primenjuju metodu obrade kod praktične nastave ili kombinuju obe metode.

U nastavku imamo primer u vezi sa ovom metodom:

Projekat praktične nastave iz stolarske struke

Tema: Farbanje jedne table od iverice	
Posredovanje na osnovu plana i programa za II godinu školovanja	
Mesto učenja	Stolarska radionica
Nastavna sredstva	radne sveske, jedna tabla od iverice, korozivno sredstvo, gumene rukavice, posude za boje, krpa, četka.
Potrebno vreme	15 Minuta
Metoda	Metoda obrade praktične nastave
Ciljevi nastave	Učenik treba na samostalan način da ofarba površinu jedne daske vodeći računa o merama bezbednosti. Prednosti kod nastavnog cilja imaju stručne i metodičke sposobnosti.
Polja nastavnog cilja:	Delimični ciljevi:
Obrazovni ciljevi:	Učenik <ul style="list-style-type: none"> - Može opisati kako samostalno izvodi posao - Može objasniti odlike drveta - Može objasniti koje mere bezbednosti treba poštovati - Može odabrati potreban pribor za rad i opisati njihovu upotrebu - Može sam da vrednuje svoj rad.
Psihomotorički ciljevi:	<ul style="list-style-type: none"> - Može upotrebiti prema potrebi pribor za rad - Može samostalno da obavlja nošenje, pomeranje i rasporedu ofarbanih prouzvoda
Praktični nastavni ciljevi:	<ul style="list-style-type: none"> - Spreman je da radi pažljivo - Spreman je da poštuje mere bezbednosti

1. Pripremna faza	
Nastavni sadržaj	Metodički saveti
Zamišljenje tema	Savet, farbanje je od primarnog značaja za profesiju u prema školskom planu i programu treba da se obradjuje u drugoj godini.
Pobudjivanje interesovanja	Da se naglasi kako rezultati individualne želje klijenta - korisnika za vrstu nameštaja, jeste česta potreba za promenom tona - boja drveta. To se može postići farbanjem. Ako je potrebno da se prisete želje klijenta u poslednje vreme.
Objašnjenje cilja	Opisati kratko cilj praktične nastave i učenicima objasniti značaj samostalnog rada, i iz ovih razloga očekuje se od njega samostalno rešenje vežbanja.
Utvrđivanje prethodnih znanja	Pitati učenika da li je video kako se izvodi ili možda obavlja nekada jedan takav posao. Pitati šta podrazumeva pod terminom „farbanje“ i sagledati njegove mogućnosti da objasni ovaj termin. Razgovarati ukratkto o pripremi drvene table, kao i sredstvima za rad (koja su sredsva potrebne i zašto).
Obrada mere bezbednosti	Zajedno sa učenicima pročitati pravila o bezbednosti pri farbanju (Davanje impulsa: On mora objasniti, šta mu padne napamet). Pitati ga za smisao. Isdvojiti najvažnije mere bezbednosti: <ul style="list-style-type: none"> - Otvaranje prozora - Ne pušiti - Upotreba rukavica
2. Faza obrade	
<p>U toku faze obrade učenik se vodi impulsima i pitanjima. Najpre se pita kako će on obaviti ovaj posao. Pre nego što se započne sa izvodjenjem učenik teba da isproba radne korake bez boje. U ovom slučaju treba izdvojiti obradu sledećih tačaka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Držanje aparata za farbanje: Učenik teba da drži aparat jednom kao teniski reket, a drugi put kao olovku, na način da bi osetio razliku. Na kraju važno je da se aparat drži kao olovka u ruci, kako bi u toku farbanja upotrebio svoju preciznu umešnost. - Uzimanje u obzir drvenih šara: U toku farbanja aparatom treba ići u pravcu šara, a zatim rasprskavati boju u pravcu suprotnom od tih šara. U ovom slučaju učenik prethodno teba da odredi pravac tih šara, kako bi procenio da li je on shvatio ove termine. Osim toga, učenik treba da shvati kako je obavljao držanje aparata nad površinom za farbanje. <p>Obavljanje ovog posla vrši se na osnovu principa vremenske podeleu radu. Svi radni koraci izvodiće se od strane samog učenika. U ovom slučaju on treba sam da opiše kako postupa i da opravda takvo svoje postupanje. Ako učenik ima poteškoća u nekom svom radnom koraku, on će se podržati davanjem odgovarajuće pomoći. Samo ako nema drugih mogućnosti, pristupiće se demonstriranju jednog dela.</p> <p>Od značaja je i savet, jer u toku obrade najvažnije je uloga jednog pažljivog izvodjenjaradova nego da se posao obavlja brzo. Prirodno, u ovom slučaju treba poštovati vreme zadato za farbanje.</p>	

Tok rada			
Delimični slučaj (Šta se desilo?)	Poruke za izvodjenje (Kako se ovo desilo?)	Obrazloženje (Zašto se desilo ovako?)	Metodičke pouke

Faza kontrole	
Nastavni sadržaj	Metodičke pouke
Kontrola posmatranjem, optički utisat o oforbanoj površini	Učenik treba da zabeleži kako on sam vrednujesvoj rad. On teba da objasni šta je to on dobro uradio, a šta nije, odnosno šta bi se moglo ispraviti.
Kontrola nijanse boje bazirana na probnom bojenju	Učenik se upućuje da obojenu površinu uporedi sa probnim bojenjem i da proceni da li je u redu nijansa boje.
Kontrola naučenog	Učenik treba još jednom da preispita glavne korake u radu i, u slučaju potrebe da se upita na koje mere bezbednosti treba obratiti pažnju, kakve posude ne smeju koristiti i kakvu pažnju treba obratiti u toku uporodjivanja sa probnim bojenjem.
Nastavnikove reakcije	Da se daju saveti, šta je pozitivno, a šta negativno u radu; motivacija učenika za naredna vežbanja.

Faza vežbanja
Učenicima se zadaju zadaci jedni za drugim, sa ciljem da bi se poboljšala tahnika bojenja, n. pr. bojenje jedne ravne površine. Posebnosti kod vežbovnihih zadataka treba obraditi zajedno, pre početka prelaznih faza.

Evidentirajte ove greške koje se nastavnicima mogu dogoditi u toku praktične nastave:

- Tema praktične nastave je isuviše obimna
- Na početku se ne naglašava cilj nastave
- Nestupanje u kontakt sa učenicima
- Nastavnik „bombarduje“ učenika podacima/ informacijama - Preopterećenost!
- Neuspostavljanje kontakta pogledom
- Neaktiviranje učenika (uopšte ili malo pitanja)
- Nastavnik postavlja pitanja, ali sam odgovara dugim monolozima
- Adekvatno nereagovanje nastavnika kod pogrešnih ili nepotpunih odgovora - demotivacija
- Teško shvatljiv
- Neutvrđivanje uspeha

Arsyetimi